

Projekt

z dnia 29 października 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego złożonego w dniu 8 lipca 2024 r. przeciwko ważności wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia

Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz art. 18b ust. 1 w związku z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) uchwała się, co następuje:

§ 1. W wyniku rozpatrzenia protestu wyborczego złożonego w dniu 8 lipca 2024 r. przez mieszkańców Strzegomia przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej Strzegomia odbytych w dniu 2 lipca 2024 r. oddała się protest oraz stwierdza ważność wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzegomia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 08.07.2024 r. do Urzędu Miejskiego w Strzegomiu została złożona skarga i zażalenie mieszkańców Strzegomia w sprawie związanej z organizacją wyborów sołeckich.

Treść pisma:

Kieruję się do Państwa ze skargą i zażaleniem w sprawie związanej z organizacją wyborów sołeckich. Swoje podanie motywuję następującymi niezgodnościami.

- 1. Zgodnie z regulaminem wyborów, informacja o godzinie, dniu oraz miejscu przeprowadzenia wyborów powinna być przekazana do wiadomości publicznej co najmniej 7 dni przed głosowaniem. Jedyne obwieszczenie na temat wyborów Sołtysa miasta Strzegom było na stronie NaszStrzegom.pl z dn. 28.06.2024 godzina 13:09, opisane bardzo zdawkowo:*

„Wybory w gminie Strzegom zamknie wtorkowe (2.07.) głosowanie na sołtysa i członków Rady Sołeckiej w Strzegomiu, które zaplanowano na godzinę 17.00 w Sali Strzegomskiego Centrum Kultury II...”

Niemniej przy wyborach na Burmistrza całe miasto opływało w plakatach i informacjach o kandydatach i dacie wyborów. Głosowanie odbyło się zgodnie z przyjętymi zasadami, czego zabrakło w tych wyborach. Śmiemy przypuszczać, że doszło do matactwa.

- 2. W informacji zamieszczonej na wyżej wymienionej stronie wynikało, że oddać głos można było od godziny 17:00. Osobom, które głosy się o godz. 18 odmówiono wpisu na listę i możliwości oddania głosu. Cytuję: „Bardzo nam przykro, ale listy zostały zamknięte i wiadomość została przekazana do komisji więc nie można już głosować”.*
- 3. Zgodnie z regulaminem, rozdziałem 7, §23 – czynne prawo wyborcze dla wyboru sołtysa i rady sołeckiej mają jego stali mieszkańcy uprawnieni do głosowania, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat, przebywający tam z zamiarem pobytu stałego, nawet jeśli nie są zameldowani na stałe.*

W żaden sposób nie było weryfikowane czy dana osoba jest mieszkańcem Miasta i Gminy Strzegom. Głosowanie bez okazania dowodu osobistego potwierdzającego wiek i prawo do oddania głosu. Brak list potwierdzających miejsce zamieszkania również pozostawia wiele do życzenia.
- 4. Proszę się odnieść do sytuacji dlaczego podczas oddawania głosów były robione zdjęcia list, głosowanie miało być tajne...*
- 5. Lista kart wydanych powinna się zgadzać z listą kart policzonych głosów*

6. *Dezinformacja odnośnie wybory lokalu wyborczego – część osób stawiała się w restauracji Bohun po uzyskaniu informacji o zmianie miejsca i przejściu do SCK odmówiono składania głosu – bo było już za późno.*

Prosimy o rozpatrzenie i oficjalne odniesienie się do sprawy, w przypadku braku reakcji sprawa zostanie przekierowana do wiadomości publicznej. Liczymy na powtórzenie wyborów i przestrzegania zasad oraz etyki wyborów. Nie ma równych i równiejszych, wszyscy powinni być traktowani jednakowo i każde wybory powinny być równe.

Do ww. pisma zostały dołączone tabele z podpisami, bez tytułu.

W wyniku konsultacji z Zespołem Radców Prawnych tut. Urzędu ww. wniosek został uznany jako protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia.

Zgodnie z Uchwałą Nr 83/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 19 października 2018 r. w sprawie zmian Statutu Gminy Strzegom, ww. pismo zostało przekazane do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Strzegomiu celem rozpatrzenia, zaopiniowania oraz przedstawienia Radzie Miejskiej proponowanego stanowiska w sprawie. Komisja, po zapoznaniu się z protestem, zwróciła się z prośbą do Burmistrza Strzegomia, który był organizatorem wyborów sołeckich, o złożenie pisemnych wyjaśnień oraz odniesienie się do zgłoszonych nieprawidłowości, a także o przedstawienie dokumentacji z wyborów. Z odpowiedzi uzyskanej od Burmistrza Strzegomia wynika, że cyt. :

Ad.1. Z przywołanej przez mieszkańców informacji o godzinie, dniu oraz miejscu przeprowadzenia wyborów wynika, że głosowanie na sołtysa i członków rady sołeckiej w Strzegomiu zaplanowano na godz. 17.

Informacja o terminach wyborów została podana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na terenie sołectwa ogłoszeń. Ogłoszenia zostały przekazane dotychczasowemu sołtysowi do rąk własnych w dniu 11.06.2024 r. w ilości 7 szt. Do rozdysponowania w sposób zwyczajowo przyjęty oraz zostały zamieszczone w gazecie Gminne Wiadomości w numerze 292 z dnia 07.06.2024 i numerze 293 z dnia 21.06.2024 r. W załączeniu kserokopia 2 stron Gminnych Wiadomości.

Ad.2 Zgodnie z zapisem w protokole nr BW.0021.12.2024.Kwo z dnia 02.07.2024 r. z zebrania wiejskiego sołectwa Strzegom: „Lista obecności została zamknięta o godzinie 18.30. Komisja wyborcza rozpoczęła pracę.” W związku z powyższym do godziny 18.30 nikomu nie odmówiono wpisania się na listę obecności.

Ad.3. W celu prawidłowego przeprowadzenia wyborów a w szczególności weryfikacji osób uprawnionych do udziału w zebraniu wiejskim na liście obecności dodano zapis: „Oświadczam ,że jestem mieszkańcem wsi, w której odbywają się wybory, faktycznie zamieszkałym na terenie

sołectwa, co uprawnia do głosowania w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej” Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. W związku z powyższym mieszkańcy podpisując listę obecności wraz z zapisem oświadczyli, że są mieszkańcami sołectwa, a więc osobami uprawnionymi. Taka informacja była także przekazywana mieszkańcom ustnie przez pracowników Urzędu Miejskiego w trakcie wpisywania się na listę obecności.

Ad.4. Z informacji uzyskanych od pracowników Urzędu Miejskiego w Strzegomiu obsługujących wybory, wynika, że nie miała miejsca sytuacja opisana w Pana zażaleniu w pkt. 4

Ad.5. Z protokołu z zebrania wiejskiego w sołectwie Strzegom wynika, że wydrukowano 433 szt. kart do głosowania oraz w wyniku tajnego głosowania zgłoszeni kandydaci na sołtysa otrzymali następującą ilość głosów: 372.

Ad.6. W ogłoszeniu dotyczącym wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej wskazano jako lokal wyborczy Strzegomskie Centrum Kultury II przy ul. Paderewskiego 2, 58-150 Strzegom. W związku z dużą ilością osób, które chciały brać udział w zebraniu wiejskim podjęto decyzję o przeniesieniu zebrania do Strzegomskiego Centrum Kultury przy ul. Paderewskiego 36, 58-150 Strzegom w celu zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia zebrania i bezpieczeństwa osób biorących udział w zebraniu. Nikt z osób przybyłych na zebranie nie sprzeciwił się tej decyzji. Z informacji uzyskanych od pracownika Urzędu Miejskiego wynika, że od momentu zmiany miejsca zebrania do godziny 18:10 mieszkańcom, którzy przychodzili na zebranie do SCK II, była przekazywana informacja o zmianie miejsca głosowania. Dodatkowo pracownik urzędu, który wychodził ostatni z sali SCK II o godzinie 18:10 wywiesił na głównych drzwiach wejściowych kartkę z informacją o przeniesieniu zebrania do SCK przy ul. Paderewskiego 36 w Strzegomiu.

Komisja Skarg Wniosków i Petycji dokonała również analizy dokumentów z wyborów tj. protokołu z Zebrania Wiejskiego w Sołectwie Strzegom wyznaczonego na dzień 02.07.2024 r. o godzinie 17:00, protokołu Komisji Wyborczej powołanej na Zebraniu Wiejskim w sprawie wyborów Sołtysa Strzegomia oraz protokołu Komisji Wyborczej powołanej na Zebraniu Wiejskim w sprawie wyborów członków Rady Sołeckiej Strzegomia oraz listy obecności zebrania wiejskiego w Strzegomiu w dniu 02.07.2024 r. W ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości. Mieszkaniec, który złożył protest został zaproszony na posiedzenie Komisji w dniu 4 września 2024 r. Podtrzymał swoje zarzuty zawarte w proteście. Podczas rozmowy z Komisją poprosił o

wyłączenie ze swojego pisma zdania cyt. „Śmiemy przypuszczać, że doszło do matactwa”. Pismo w sprawie wykreślenia ww. zdania zostało złożone do tut. Urzędu w dniu 13 września 2024 r.

Komisja mając wątpliwości, czy osoby które podpisały się w tabelach dołączonych do protestu, dokładnie wiedziały pod czym składają podpis oraz czy są to autentycznie podpisy mieszkańców uczestniczących w wyborach, poprosiła Skarżącego o wytypowanie kilku osób z tabel dołączonych do protestu, aby Komisja mogła porozmawiać i upewnić się czy podtrzymują swoje zarzuty.

Na prośbę Komisji Skarżący dostarczył dane adresowe sześciu wybranych osób, które podpisały się pod protestem. Do wszystkich wskazanych osób zostały wysłane zaproszenia na posiedzenie Komisji w dniu 27.09.2024 r. Z sześciu zaproszonych osób w posiedzeniu Komisji uczestniczyły dwie. Pozostałe osoby nie były obecne na posiedzeniu.

W rozmowie z Komisją Mieszkańcy potwierdzili, że podpisali się pod protestem, stwierdzili również, że podczas wyborów był bałagan, ponieważ było dużo ludzi i trwało to za długo. Twierdzili, że wybory przeprowadzone były nieprawidłowo, ponieważ zmieniono miejsce ich przeprowadzenia i wyborcy byli zmuszeni przenieść się do sali SCK przy ul. Paderewskiego 36. Zapytani przez jednego z Radnych czy we wcześniejszych latach również była taka frekwencja, przyznali, że nie było, ale, że „słyszeli”, że organizator wiedział, że będzie dużo ludzi.

Należy w tym miejscu nadmienić, że organizator nie był w stanie przewidzieć ile osób przyjdzie na zebranie sołeckie, szczególnie, że Strzegom liczy kilkanaście tysięcy mieszkańców, a kierując się frekwencją z lat poprzednich tym bardziej nie mógł się tego spodziewać. Ze względów bezpieczeństwa oraz poprawy komfortu wyborców zdecydowano o przeniesieniu wyborów do większej sali.

Komisja po przeanalizowaniu zarówno złożonego protestu jak i odniesienia się do niego przez Burmistrza Strzegomia – organizatora wyborów sołeckich, a także po wysłuchaniu Skarżącego oraz Mieszkańców nie neguje, że podczas wyborów mógł panować chaos, który był spowodowany dużą frekwencją, ale według analizy nie miało to wpływu na wynik wyborów ponieważ wyborcy, którzy chcieli zagłosować bez sprzeciwu przeszli do większej sali SCK oraz tam na miejscu cierpliwie poczekali na swoją kolejność, aby otrzymać kartę do głosowania.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz par. 72 ust. 3 Statutu Gminy Strzegom wybory na sołtysa i do rady sołeckiej powinny być tajne, bezpośrednie, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, dokonane przez stałych mieszkańców sołectwa. Zasady i tryb wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej został określony w rozdziale IV Statutu Sołectwa Strzegom. Z uzasadnienia wyroku Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 08.06.2011 r. (II SA/OI 274/11) w sprawie protestu przeciwko wyborom sołtysa i Rady Sołeckiej z powodu braku tajności wynika: "Poszanowanie tajności jest wtedy, kiedy wyboru dokonało zebranie wiejskie, o którym

mieszkańcy zostali uprzednio poinformowani, podczas zebrania zgodnie z wymogami została wybrana Komisja Wyborcza, która przeprowadziła wybory, a więc dokonała przeliczenia głosów a potem sporządziła protokół". Inne wymagania np. dotyczące np. stolików czy kotar nie mają uzasadnienia w Statucie Sołectwa. Forma głosowania na ogólnym zebraniu wiejskim jest formą tradycyjną, kto chciał - mógł dokonać aktu głosowania tak, aby nikt tego nie widział.

Ustawowy wymóg bezpośredniości głosowania zawarty w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oznacza, że każdy kto chce głosować musi to uczynić osobiście. Nie może głosować przez pełnomocnika ani nikogo upoważniać do głosowania. Musi przyjść na zebranie, odebrać kartę do głosowania i zagłosować. Z analizy treści statutu wynika, że nie przewiduje on oficjalnego złożenia zastrzeżeń, jednakże formuła wyborów na ogólnym zebraniu wiejskim sprawia, że cała procedura wyborcza jest obserwowana przez wszystkich zainteresowanych mieszkańców i mogą oni na bieżąco wskazywać Komisji Wyборczej zaistniałe nieprawidłowości, jeśli rzeczywiście takie wystąpią, a które powinny być na polecenie Komisji Wyборczej niezwłocznie usunięte. Autor protestu, ani żadna inna osoba uczestnicząca w zebraniu czy podpisana pod protestem zarówno w sali SCK II przy ul. Paderewskiego 2 jak i w sali SCK przy ul. Paderewskiego 36 nie wniosły żadnych zastrzeżeń w trakcie wykonywania czynności.

Należy również zaznaczyć, że wybory do jednostek pomocniczych jakimi są sołectwa są bardzo enigmatycznie uregulowane w przepisach prawa samorządowego. Zarówno ustawa o samorządzie gminnym jak i inne przepisy nie zawierają szczegółowych przepisów dotyczących procedury przeprowadzenia tych wyborów, rozpatrywania protestów wyborczych, czy stwierdzenia ważności tych wyborów. Nie odsyłają też w tym zakresie do Kodeksu Wyборczego, który obowiązuje przy wyborach do Rady Gminy czy Burmistrza. Jedyne więc unormowanie prawne zawarte jest w Statucie Sołectwa – w tym wypadku w Statucie sołectwa Strzegom (Rozdział IV, § 22-24 Uchwały Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie Statutu Sołectwa Strzegom). Zarzuty co do przeprowadzenia wyborów zawarte w złożonych skargach, należy więc analizować i oceniać w kontekście powyższych przepisów statutu. Oceniając stan faktyczny w niniejszej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, tj. wysłuchania skarżących, analizy dokumentacji z przeprowadzonych wyborów, wyjaśnień Burmistrza, należy w pierwszej kolejności stwierdzić czy zarzuty wskazane w skargach znalazły potwierdzenie w całości materiału dowodowego. W dalszej kolejności, należy wziąć pod uwagę podstawową zasadę wpływu okoliczności wskazanych w protestach na wyniki wyborów, które się odbyły. Wyłącznie taka ocena, że okoliczności miały wpływ na wyniki wyborów sołeckich, mogłaby być podstawą do uwzględnienia tych protestów, a co za tym idzie unieważnienia wyborów na Sołtysa Sołectwa Strzegom przez Radę Miejską w Strzegomiu.

Analizując stan faktyczny wynikający z przedłożonych dokumentów oraz złożonych wyjaśnień Komisja jednogłośnie stwierdziła, że zarzuty podniesione w złożonych skargach nie mogą stanowić podstawy do unieważnienia wyborów w Sołectwie Strzegom. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia komisja stwierdza, że przesłanki unieważnienia wyborów zawarte w art. 36 ustawy o samorządzie gminnym mogą być przedmiotem protestu (jedna, dwie lub kilka) pod warunkiem, że faktycznie przesądzały o wyniku wyborów. Jeśli nie ma takich dowodów - Rada nie może unieważnić elekcji, ponieważ zostałyby naruszone przepisy, które regulują wybór Sołtysa przez Mieszkańców (art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym).

Kierując się zasadą państwa prawnego wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP, a także działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa ustanowionego w art. 7 ustawy zasadniczej należy stwierdzić, że możliwość unieważnienia wyborów do organów samorządu wiejskiego powstaje tylko w sytuacji gdy zostały naruszone przepisy prawa ogólnie obowiązującego.

Wobec powyższego stanu faktycznego i prawnego Rada Miejska w Strzegomiu nie stwierdza naruszenia mającego wpływ na wynik Wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Sołectwa Strzegom przeprowadzonych w dniu 02.07.2024 r., oddała protest oraz uznaje wybory za ważne.